

UCHWAŁA Nr 364 / 7318 / 22
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
w RZESZOWIE
z dnia 8 marca 2022 r.

**w sprawie wydłużenia terminu realizacji projektu nr RPPK.03.01.00-18-0547/17
pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej w miejscowości Jasionka II” realizowanego
przez Park Energii Słonecznej Parafii Rzymskokatolickiej Matki Bożej
Niepokalanej w Hermanowej Spółka z o. o. w ramach RPO Województwa
Podkarpackiego na lata 2014-2020.**

Działając na podstawie:

- art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4) i art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 547),
- art. 9 ust. 1 pkt 2) i ust. 2 pkt 3) i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 818 z późn. zm.),

**Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie – Instytucja Zarządzająca
Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego
na lata 2014 – 2020 uchwala, co następuje:**

§ 1

Wyraża się zgodę na wydłużenie do dnia 31 marca 2023 r., terminu zakończenia realizacji projektu pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej w miejscowości Jasionka II” realizowanego przez Park Energii Słonecznej Parafii Rzymskokatolickiej Matki Bożej Niepokalanej w Hermanowej Spółka z o. o. w ramach osi priorytetowej III „Czysta energia” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

§ 2

Uzasadnienie do niniejszej uchwały stanowi załącznik nr 1.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Podkarpackiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Podpisał:

Władysław Ortyl – Marszałek Województwa Podkarpackiego

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 364/7318/22
Zarządu Województwa Podkarpackiego
w Rzeszowie
z dnia 8 marca 2022 r.

UZASADNIENIE

W dniu 16 października 2018 r. Zarząd Województwa Podkarpackiego uchwałą nr 483/10211/18 wybrał do dofinansowania projekt nr RPPK.03.01.00-18-0547/17 pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej w miejscowości Jasionka II”.

Montaż finansowy projektu przedstawia się następująco:

1) całkowita wartość projektu wynosi:	1 020 415,82 zł,
2) wydatki kwalifikowane wynoszą:	829 556,36 zł,
3) dofinansowanie z EFRR wynosi:	705 122,90 zł,
4) wkład własny wynosi:	315 292,92 zł.

Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w dniu 28 lutego 2020 r. z terminem zakończenia realizacji projektu do 31 grudnia 2020 r. Umowa z wykonawcą (Thermohelp sp. z o. o.) została zawarta 7 kwietnia 2021 r. z terminem wykonania określonym na 176 dni licząc od daty zawarcia tej umowy, tj. do 29 września 2021 r. W ww. umowie przyjęto jednorazową płatność na rzecz wykonawcy po wykonaniu pełnego przedmiotu zamówienia obejmującego wykonanie prac budowlano-montażowych wraz z podłączeniem, uruchomieniem instalacji i rozpoczęciem odprowadzania produkowanej energii do sieci.

Od początku realizacji projektu do 11 stycznia 2022 r. Spółka PES Parafii Rzymskokatolickiej Matki Bożej Niepokalanej w Hermanowej, reprezentowana była przez pełnomocników tj. przedstawicieli spółki Sieć Parków Energii Słonecznej Sp. z o. o. ul. Myśliwska 18, 36-030 Błażowa (SPES) – mniejszościowego udziałowca spółki PES. Z dniem 11 stycznia 2022 r. wszelkie dotychczasowe pełnomocnictwa dla przedstawicieli ww. spółki zostały odwołane, a z dniem 25 stycznia 2022 r. ustanowiony został Pełnomocnik Spółki ks. prof. Piotr Steczkowski.

W ramach projektu dotychczas nie zatwierdzono dofinansowania ze środków EFRR. Projekt nie był dotychczas objęty kontrolą.

Przyjęty przez beneficjenta pierwotnie termin zakończenia realizacji projektu (tj. 31 grudnia 2020 r.) był zgodny z zapisami uchwały wybierającej projekt do dofinansowania. Zgodnie z ww. dokumentem realizacja objętych uchwałą projektów powinna zostać zakończona (złożony wniosek o płatność końcową) do 24 miesięcy, licząc od miesiąca następnego po tym, w którym została zawarta umowa o dofinansowanie.

W marcu 2020 r. beneficjent po raz pierwszy zwrócił się z prośbą o wydłużenie terminu do 28 października 2021 r. argumentując powyższe utrudnieniami związanymi z pandemią COVID-19. Na ww. wydłużenie terminu udzielono zgody, a zmiana została wprowadzona aneksem nr 1 do umowy o dofinansowanie zawartym 5 października 2020 r.

Pierwsze problemy i niejasności dotyczące realizacji projektów Parków Energii Słonecznej zostały stwierdzone w 2020 r. Były one na tyle poważne, że w grudniu 2020 r. zostały czasowo wstrzymane zaliczki dla wszystkich projektów PES. Pomimo kilkakrotnych próśb ze strony Urzędu i spotkań z władzami spółki Sieć Parków Energii Słonecznej (która obsługiwała wszystkie spółki), nie został opracowany w sposób właściwy plan działań naprawczych. Narastające niejasności i wątpliwości dot. wydatków przedstawionych do rozliczenia we wniosku o płatność końcową w PES Ropczyce-Fara legły u podstaw sporządzonej notatki ws. podejrzenia nieprawidłowości w tym projekcie. Wątpliwości i niejasności obejmowały nie tylko ww. projekt, ale również inne 4 inwestycje w tej samej miejscowości, zlokalizowane na sąsiednich działkach. W tej sytuacji rozpoczęto kontrole doraźne, najpierw ww. 5 spółek, których projekty zlokalizowano na ww. działkach. Wstępne ustalenia tych kontroli wskazały na poważne, powtarzające się nieprawidłowości, które w dużej mierze były skutkiem błędów i zaniedbań popełnionych głównie przez kilka tych samych osób-pełnomocników, które obsługiwały projekty PES. Mając na uwadze powyższe, a także wstępne ustalenia dokonane podczas kontroli innych projektów PES, Zarząd Województwa w czerwcu 2021 r. podjął kierunkową decyzję o całkowitym odstąpieniu od udzielenia zaliczek i wprowadzeniu zasady jednorazowej wypłaty dofinansowania w formie refundacji wniosku o płatność końcową pod warunkiem pozytywnego wyniku kontroli na miejscu.

Pismem z dnia 28 października 2021 r., beneficjent zwrócił się z prośbą o wydłużenie terminu do 31 grudnia 2022 r., informując jednocześnie, iż na dzień przygotowania pisma teren pod inwestycję został przygotowany oraz wytyczony. W podanym uzasadnieniu beneficjent nie odniósł się jednak do kwestii związanej z opóźnieniem w realizacji zamówienia przez wykonawcę (tj. nie wskazał, czy termin realizacji zamówienia będzie wydłużony, czy też naliczane będą wykonawcy kary umowne). Wskazał jedynie w lakoniczny sposób, iż opóźnienie w realizacji zamówienia wynika m.in. z przewlekłości procedur PGE oraz postawy wykonawcy, który „*w obawie przed realnym widmem wypowiedzenia umów o dofinansowanie dla spółek parafialnych przez kilka miesięcy wstrzymał realizację projektu*”. Tymczasem jedynym ograniczeniem, o którym beneficjent został poinformowany było wspomniane powyżej odstąpienie od udzielania zaliczek. Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego nie zgłaszał również wobec projektu realizowanego przez Spółkę PES Parafii Rzymskokatolickiej Matki Bożej Niepokalanej w Hermanowej żadnego zamiaru wypowiedzenia umowy o dofinansowanie. Mając na uwadze znikome czynności wykonane na placu budowy, bezzasadne tłumaczenie beneficjenta odnośnie obawy przed wypowiedzeniem umowy o dofinansowanie,

a także informację uzyskaną z PGE Dystrybucja S.A., iż prace przyłączeniowe do sieci elektroenergetycznej zostały wykonane, zwrócono się z prośbą do beneficjenta o udzielenie odpowiedzi na konkretne pytania celem ustalenia stanu faktycznego, w tym rzeczywistych przyczyn opóźnienia i ewentualnej odpowiedzialności z tego tytułu. Pomimo wyznaczenia terminu, beneficjent nie udzielił odpowiedzi. Beneficjent poinformował w korespondencji datowanej na styczeń 2022 r., iż podjął działania mające na celu dokonanie szczegółowej analizy stanu zaawansowania dotychczasowych prac oraz przeglądu dokumentacji związanej z realizacją projektu.

Ostatecznie pismem z dnia 4 lutego 2022 r. udzielił odpowiedzi na pytania z wcześniejszej korespondencji, a także zwrócił się z prośbą o wydłużenie okresu realizacji projektu do dnia 31 marca 2023 r. Z podanego uzasadnienia wynika, iż rozpoczęcie robót budowlanych na placu budowy do chwili obecnej nie nastąpiło. Beneficjent w podanym uzasadnieniu poinformował, że *„po ustaniu trudnych warunków atmosferycznych oraz po uzyskanej zgodzie na wydłużenie terminu na realizację projektu wykonawca przystąpi do budowy instalacji”*.

Co istotne, beneficjent zamierza kontynuować współpracę z dotychczasowym wykonawcą a za przerwanie prac oraz za przekroczenie terminów umownych zamierza naliczyć wykonawcy kary umowne, które mają być egzekwowane poprzez ich potrącenie z płatności należnej Wykonawcy. Ponadto beneficjent poinformował, iż rozważy możliwości prawne wystąpienia o odszkodowanie z tytułu utraconych korzyści w wyniku niemożliwości potencjalnej sprzedaży energii elektrycznej.

Ponadto z podanego uzasadnienia wynika, iż prace przyłączeniowe przez operatora sieci zostały wykonane. Zgodnie zaś z umową zawartą pomiędzy beneficjentem a PGE Dystrybucja (z późn. zm.) termin przyłączenia do sieci określono na 23 września 2021 r. W związku z wnioskowanym terminem zakończenia realizacji projektu do 31 marca 2023 r., beneficjent będzie musiał uzyskać przedłużenie obowiązywania warunków przyłączeniowych do sieci elektroenergetycznej.

W kwestii wydłużenia terminu realizacji projektu poza termin określony w Regulaminie naboru stanowisko zajął również Departament Zarządzania RPO, który pismem z dnia 27 października 2017 r. wskazał m. in.: *„Należy przy tym przytoczyć zapisy § 19 ust. 1 wzoru umowy o dofinansowanie projektu (...), zgodnie z którym umowa może zostać zmieniona na podstawie zgodnego oświadczenia stron umowy w wyniku wystąpienia okoliczności, które wymagają zmian w treści umowy, niezbędnych dla zapewnienia prawidłowej realizacji projektu. Ponadto, na podstawie ust. 1 przywołanego przepisu, zmiany terminu realizacji projektu beneficjent zgłasza każdorazowo przed upływem terminu podlegającego zmianie.*

Tym samym w szczególnie uzasadnionych przypadkach Instytucja Zarządzająca może zaakceptować uchybienie terminów. Jednocześnie, zgodnie z § 19 ust. 17 ww. wzoru umowy, w razie wystąpienia niezależnych od beneficjenta okoliczności lub działania siły wyższej powodujących konieczność wprowadzenia zmian do projektu,

strony umowy uzgadniają zakres zmian w umowie, które są niezbędne dla zapewnienia prawidłowej realizacji projektu.

Właściwym wydaje się zatem, aby w tej sytuacji dokonać zmian zapisów w umowach o dofinansowanie poprzez ich aneksowanie.

Jednocześnie, w opinii Departamentu Zarządzania RPO, zmiany zapisów w umowach o dofinansowanie wymagają każdorazowo indywidualnej oceny uwzględniającej zakres zmian danego projektu, również w kontekście prawidłowości zastosowania procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych (np. w zakresie warunków udziału w postępowaniu)”.

Ponadto Departament Zarządzania RPO, w odpowiedzi na wątpliwości Departamentu Wdrażania Projektów Infrastrukturalnych RPO, pismem z dnia 6 marca 2018 r. wskazał również m. in.: „Zgodnie z zapisami Regulaminów konkursów o dofinansowanie projektów ze środków RPO WP 2014-2020 realizacja zgłoszonych do konkursu projektów powinna zostać zakończona (złożony wniosek o płatność końcową) w terminie np. do końca października 2018 r.

Jednocześnie należy podkreślić, że w ramach kryterium pn. „Okres realizacji projektu” weryfikacji podlega, czy planowany okres realizacji projektu (termin rozpoczęcia i zakończenia) jest zgodny z wymogami określonymi w regulaminie konkursu. Jak więc wynika z powyższego, zarówno definicja kryterium, jak też zapis regulaminu miały za zadanie nakłonienie beneficjentów do takiego zaplanowania harmonogramów realizacji inwestycji, które docelowo powinno umożliwić zakończenie realizacji projektów przed określonym terminem.

Za prawidłowością przedstawionej interpretacji przedmiotowego kryterium przemawia dodatkowy fakt, że w załączniku 3a do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, przyjętego przez Zarząd Województwa Podkarpackiego w dniu 17 października 2017 r., celem uniknięcia wątpliwości interpretacyjnej, w definicji kryterium doprecyzowano, że „w uzasadnionych przypadkach IZ może wyrazić zgodę na zmianę okresu realizacji projektu (po wyborze do dofinansowania)”.

W konsekwencji, w opinii tut. Departamentu, uwzględniając opisany wyżej charakter kryterium, odnoszący się do planów beneficjenta, może być ono badane wyłącznie na etapie wyboru projektów do dofinansowania. W związku z tym, w ocenie tut. Departamentu, gdy na etapie realizacji projektu okazuje się, że beneficjent nie jest w stanie dochować terminu jego zakończenia (np. z uwagi na to, że został wybrany do dofinansowania znacznie później ze względu na pojawienie się nowych środków w limicie lub w przypadku problemów z wyborem wykonawców zamówień udzielanych w związku z realizacją projektów) Instytucja Zarządzająca może wyrazić zgodę na wydłużenie terminu zakończenia realizacji projekt (poprzez aneks do umowy), jednak jest to uzależnione od indywidualnej oceny konkretnej sytuacji.”

Biorąc pod uwagę stanowisko Beneficjenta wyrażone w piśmie z dnia 4 lutego 2022 r., Zarząd Województwa wyraża zgodę na wydłużenie terminu realizacji projektu do dnia 31 marca 2023 r.